

Dr Dobrosława Szumiło - Kulczycka
Katedra Postępowania Karnego
Uniwersytet Jagielloński

Autoreferat

Działając w oparciu o treść art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2003, nr 65, poz. 595 ze zm.) przedstawiam autoreferat obejmujący informacje dotyczące prezentowanej rozprawy habilitacyjnej, jak też informacje odnośnie przebiegu mojej dotychczasowej kariery naukowej.

I. Informacje ogólne

Studia wyższe na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego ukończyłam w roku 1998. Za pracę pt. „Nowe uregulowanie wznowienia postępowania sądowego” uhonorowana zostałam nagrodą Stefana Rittermana na najlepszą pracę magisterską na Wydziale Prawa i Administracji UJ. Bezpośrednio po ukończeniu studiów rozpoczęłam studia doktoranckie w Katedrze Postępowania Karnego UJ. Równocześnie podjęłam aplikację sądową w Sądzie Okręgowym w Krakowie. W roku 2001 złożyłam egzamin sędziowski, a następnie rozpoczęłam aplikację adwokacką przy Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie, którą zakończyłam egzaminem adwokackim w roku 2004 r. W roku 2003 obroniłam pracę doktorską pt. „Prawo do sądu właściwego w sprawach karnych”.

Od 01.10.2003 roku jestem zatrudniona na stanowisku adiunkta w Katedrze Postępowania Karnego UJ. Równolegle, choć z przerwami (tj. w okresie 01.10.2004 do 28.02.2006 oraz od 01.05.2010 do dziś) wykonuję zawód adwokata w indywidualnej kancelarii adwokackiej.

W okresie od 01.10.2007 do 31.01.2009 roku byłam stypendystką fundacji Alexandra von Humboldta. Okres stypendium spędziłam w Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht we Freiburgu Bryzgowijskim (Niemcy) gdzie realizowałam własny projekt badawczy.

II. Prezentowana rozprawa habilitacyjna

Jako podstawowe osiągnięcie naukowe - w rozumieniu art. 16 ust. 1 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 ze zm.), stanowiące podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego nauk prawnych, przedstawiam monografię pt. „Czynności operacyjno – rozpoznawcze i ich relacje do procesu karnego”.

Tematyka czynności operacyjno – rozpoznawczych wywołuje w ostatnich latach szereg pytań tak natury teoretycznoprawnej, jak i praktycznej. Tradycyjnie czynności operacyjno – rozpoznawcze postrzegane były jako czynności z jednej strony służące penetrowaniu środowisk podejrzanych z kryminologicznego punktu widzenia i dzięki temu zapobieganiu popełniania przestępstw lub ich wykrywaniu, z drugiej jako nieformalne czynności wspierające proces karny poprzez wykrywanie środków i źródeł dowodowych. Ich nieformalny i zwykle tajny charakter postrzegany był natomiast jako okoliczność wykluczająca nadawanie im bezpośredniego procesowego znaczenia. W konsekwencji ukształtowało się przekonanie, że jedną z różnic między czynnościami operacyjno – rozpoznawczymi, a procesowymi jest niedopuszczalność bezpośredniego wykorzystania w procesie w charakterze dowodów materiałów pozyskanych przy zastosowaniu tych pierwszych.

Jak wskazuję w rozdziale II prezentowanej rozprawy, tak ukształtowany schemat uległ w ostatnich latach erozji. Coraz więcej metod pozyskiwania informacji w ramach działań operacyjno – rozpoznawczych uzyskiwać zaczęło ramy prawne, a przez to tracić swój nieformalny charakter. Coraz częściej też ustawodawca zaczął przypisywać im dowodowe, a tym samym *de facto* procesowe znaczenie. Pociągnęło to za sobą wielorakie skutki. Po pierwsze, otwarło drogę do „wymykania się” działań w rzeczywistości procesowych na przedprocesowe etapy i pozaprocesowe formy. Po drugie, wywołało pytania o zakres i granice dopuszczalności dowodowego wykorzystania uzyskanych operacyjnie materiałów, w szczególności w sytuacjach, gdy bądź to uzyskano je w sposób sprzeczny z prawem, bądź, gdy uzyskano je co prawda w sposób zgodny z przepisami stanowiącymi podstawę działań prowadzących do ich uzyskania, lecz sprzeczny z normami kodeksu postępowania karnego stawiającymi ograniczenia i zakazy dowodowe.

Kontrowersje wokół problemu czynności operacyjno – rozpoznawczych i ich relacji do procesu karnego mają jednak znacznie głębsze źródła niż tylko sama struktura regulacji. Ostatnie lata bardzo wyraźnie unaocznili dwie przeciwstawne tendencje widoczne na gruncie

norm tworzonych w obszarze wykrywania, zapobiegania i osądzania przestępstw. Postęp technologiczny i cywilizacyjny ostatnich kilkudziesięciu lat otworzył całkowicie nowe, wcześniej nieistniejące możliwości zarówno przestępczej aktywności jednostek, jak i możliwości pozyskiwania informacji o jednostkach. Jedną z tendencji nakazuje zatem widzieć w postępie technologicznym sprzymierzeńca w skutecznym zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości, poprzez szerokie wykorzystywanie nowoczesnych metod inwigilacji. Druga natomiast wskazuje na zagrożenia dla prywatności, a tym samym i wolności wynikłe z nieograniczonych praktycznie obecnie technicznych możliwości pozyskiwania informacji o jednostce. Z polskiej perspektywy te dwie tendencje dały o sobie znać szczególnie mocno po 1989 r. Są one jednak widoczne i dostrzegalne także w innych systemach prawnych, czego widowym dowodem jest wyjątkowo obszerne w tym zakresie orzecznictwo ETPCz w Strasburgu.

Analiza orzecznictwa ETPCZ w Strasburgu, oraz polskiego Trybunału Konstytucyjnego, dokonana w rozdziale III prezentowanego opracowania, poza szeregiem drobniejszych kwestii prowadzi do konstatacji, że ani bezpieczeństwo, ani sprawiedliwość nie są dobrami pozwalającymi na nieograniczone pozyskiwanie przez organy władzy państwowej informacji o jednostkach. Naprzeciw tych wartości stoi katalog podstawowych praw i wolności jednostki, w tym między innymi prawo do autonomii informacyjnej. Wszelka ingerencja władzy państwowej wymierzana w chroniony tym katalogiem zakres dopuszczalna jest tylko w oparciu o wyraźną i precyzyjną normę ustawową. Zarówno norma taka, jak i konkretnie podejmowana ingerencja wymaga zachowania należnych proporcji pomiędzy prawem, które narusza, a celem ze względu na który jest podejmowana. Z tego punktu widzenia nie ma żadnego znaczenia, czy określone informacje o jednostce pozyskiwane są na drodze operacyjno – rozpoznawczej, czy też na drodze procesowej. W obu wypadkach uprawnienie do ich pozyskiwania wynikać musi ze szczegółowej normy kompetencyjnej. Normy zadaniowe – nakazujące chronić bezpieczeństwo i porządek lub nakazujące dążyć do zastosowania właściwej reakcji karnej na popełniony czyn zabroniony nie tworzą bowiem uprawnienia do stosowania konkretnej metody ingerującej w konstytucyjnie chronione wolności i prawa. Przy tak zakreślonym kontekście historycznym i ustrojowym zasadnymi wydały się pytania o istniejące obecnie rzeczywiste różnice pomiędzy metodami operacyjno – rozpoznawczymi, a procesowymi oraz o aktualność tradycyjnie wskazywanych w teorii prawa wyznaczników czynności operacyjno – rozpoznawczych. Zagadnieniom tym poświęcone zostały odpowiednio rozdziały IV i V.

W rozdziale IV dokonana została analiza poszczególnych, ustawowo stypizowanych metod operacyjno – rozpoznawczych. Analiza kładzie nacisk na kwestie mogące wskazywać na zbieżność tychże z metodami procesowymi, takie jak: cel któremu mają służyć poszczególne metody, dopuszczalność stosowania określonej metody operacyjno – rozpoznawczej w toku toczącego się procesu karnego, oraz dopuszczalność i zakres wykorzystania w procesie karnym w charakterze dowodów uzyskanych w ramach danej metody operacyjnej materiałów. Wnioski płynące z tych rozważań wskazują na daleko idące obecnie zatarcie materialnoprawnych różnic pomiędzy stypizowanymi ustawowo metodami operacyjnymi, a czynnościami procesowymi. Znamienne jest w szczególności: 1/ nagminne wpisywanie wśród celów konkretnych metod operacyjno – rozpoznawczych celów w postaci ścigania sprawców przestępstw lub zbierania i zabezpieczania dowodów, a tym samym celów sensu stricto procesowych, 2/ szerokie dopuszczenie bezpośredniego dowodowego wykorzystywania uzyskanych na drodze operacyjnej materiałów w charakterze dowodów w postępowaniu karnym, 3/ pośrednie, a czasami i bezpośrednio dopuszczanie możliwości zbierania w toku toczącego się procesu dowodów i materiałów właśnie na drodze czynności operacyjno – rozpoznawczych. W związku ze wskazanymi tendencjami do zacierania merytorycznych różnic pomiędzy konkretnymi metodami operacyjno – rozpoznawczymi, a czynnościami dowodowymi podejmowanymi w procesie karnym analizie poddano także sytuacje krzyżowania się tych dwóch obszarów czynności. Objęła ona zagadnienia takie jak zagadnienie możliwości pozyskiwania materiałów i dowodów w oparciu o przepisy policyjne w sytuacji istnienia tożsamej metody pozyskiwania informacji uregulowanej w kodeksie postępowania karnego, zagadnienie wpływu węższych przedmiotowo granic stosowania określonej czynności dowodowej wg kodeksu postępowania karnego, w przypadku istnienia szerszych granic jej dopuszczalności w ustawach policyjnych, zagadnienie roli i znaczenia zawartych w kodeksie postępowania karnego zakazów dowodowych dla dopuszczalności pozyskiwania oraz dopuszczalności wykorzystywania w procesie karnym materiałów pochodzących z czynności operacyjno – rozpoznawczej formalnie takimi ograniczeniami niekrępowanej.

W rozdziale V poddaję ocenie aktualność i zasadność tradycyjnie powoływanych w literaturze kryteriów różnicowania czynności operacyjno – rozpoznawczych i procesowych, tj. kryterium tajności, kryterium nieformalnego charakteru, kryterium pozaprocesowego charakteru, kryterium braku dowodowego znaczenia materiałów pochodzących z czynności operacyjno - rozpoznawczych, kryterium przesiewowego charakteru wyników czynności operacyjno - rozpoznawczych, czy kryterium charakteru metody pozyskiwania informacji.

Zmiany w stanie prawnym na przestrzeni ostatnich 20 lat nakazują stwierdzić, że aktualnie ani żadne z tych kryteriów samodzielnie, ani też wszystkie one łącznie nie stanowią dobrego instrumentu rozróżnienia *in abstracto* jednych czynności od drugich.

Zastane podziały teoretyczne okazują się nieadekwatne w zestawieniu z przeprowadzanymi zmianami legislacyjnymi próbującymi zresztą wychodzić na przeciw albo tendencjom do poszerzania informacyjnych uprawnień organów bezpieczeństwa państwa, albo tendencjom do ograniczania tych kompetencji w imię ochrony prawa do prywatności. Dodatkowo tendencje te w niewielkim tylko zakresie znajdowały równoległe odzwierciedlenie w regulacjach dotyczących procesu karnego. W efekcie wykształcił się dość chaotyczny „model”, który dopuszcza pozyskiwanie informacji i materiałów na cele procesowe przy zastosowaniu pozaprocesowych środków, a zatem poza gwarancjami i mechanizmami kontrolnymi przewidzianymi w procesie karnym.

Rozdział VI i ostatni, zawiera propozycje *de lege ferenda*. Wśród najważniejszych zgłoszonych tam propozycji, wymienić należy propozycję zerwania z tradycyjnym spojrzeniem na rolę tzw. metod operacyjnych. Jedynym kryterium, które rzeczywiście może dawać obecnie podstawy do takich rozróżnień, powinno być kryterium celu, ze względu na który dana czynność jest podejmowana. Inne kryteria – w związku z uwarunkowaniami konstytucyjnymi co do konieczności formalnych, ustawowych podstaw dla wszelkich czynności ingerujących w prawo do autonomii informacyjnej – straciły na znaczeniu. Istnieje natomiast ciągle potrzeba wyraźnego rozróżnienia pomiędzy działaniami państwa podejmowanymi w celu ścigania sprawców oraz poszukiwania i zabezpieczania dowodów już popełnionych przestępstw oraz czynnościami zapobiegawczo – wykrywczymi mającymi na celu penetrowanie środowisk podejrzanych z kryminologicznego punktu widzenia i niedopuszczanie do popełnienia przestępstw. Odmienność celów, które mają być zrealizowane przez państwo, może implikować zarówno samą odrębność metod powierzanych danym organom, jak też np. odmienne przedmiotowo granice dopuszczalności stosowania tych samych metod przewidzianych zarówno dla realizacji celów procesowych, jak i dla realizacji celów zapobiegawczo - wykrywczych. Dwutorowość regulacji powinna z natury rzeczy wykluczać dowolność zmiany przeznaczenia uzyskanych materiałów. Skoro warunki ich uzyskania określone zostały dla oznaczonego celu, to zmiana tego celu wymaga konieczności weryfikacji także i warunków. Zasadnym jest zatem wprowadzenie wyraźnego przepisu do kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym materiały pozyskane na podstawie innych ustaw przy zastosowaniu metod, które zgodnie z regulacją kodeksową mogą być stosowane tylko do ścigania określonych typów przestępstw, mogą być

wykorzystane w procesie karnym wyłącznie w celu osądzenia takiego przestępstwa, co do którego możliwe byłoby zastosowanie takiej metody zgodnie z regulacją kodeksową. Proponuję dalej wyraźne rozciągnięcie obowiązywania ograniczeń i zakazów dowodowych przewidzianych w kodeksie postępowania karnego na materiały i dowody uzyskane na podstawie innych ustaw, jeżeli miałyby one zostać wykorzystane w procesie karnym.

Obok powyższych postulatów, w prezentowanej pracy zgłaszam szereg dalszych propozycji *de lege ferenda*, obejmujących zmiany tak w przepisach ustaw policyjnych, jak i w przepisach kodeksu postępowania karnego. Między innymi są to: postulat wzbogacenia regulacji procesowej o przepisy dające ustawowe podstawy organom postępowania przygotowawczego do stosowania, a sądom do wykorzystywania materiałów pochodzących z nagrań obrazu, rejestracji ruchu osoby lub należącej do niej rzeczy w przestrzeni, czy przepisy uprawniające do żądania udostępniania oraz do przetwarzania danych pochodzących z baz danych podmiotów niepublicznych, postulat wyraźnego uregulowania instytucji wideoobserwacji.

Dla wniosków i formułowanych przeze mnie postulatów *de lege ferenda* istotne znaczenie odegrała inspiracja niemieckim systemem prawnym, wyodrębnionym i przedstawionym w rozdziale I prezentowanej pracy. Uzasadnienie tak wyboru, jak i wyodrębnienia opisu tego systemu w osobnym rozdziale zawarte zostało we wstępie do pracy.

Prezentowana monografia poprzedzona była kilkoma opublikowanymi przeze mnie wystąpieniami z zakresu tematyki czynności operacyjno – rozpoznawczych i ich relacji do procesu karnego. Wymienić tu należy artykuły pt.:

- „Wykorzystanie operacyjnie pozyskanych dowodów w niemieckim procesie karnym – zarys problemu” [w: „Węzłowe problemy procesu karnego” (red. P. Hofmański), Warszawa 2010, s. 329-339] - zawiera przybliżenie i ocenę obowiązujących w niemieckim systemie prawnym regulacji zasad przenoszenia tzw. dowodów operacyjnych do procesu karnego;

- „Funkcje czynności operacyjno – rozpoznawczych i procesowych na tle niemieckiego i polskiego systemu prawnego”, [w: „Funkcje procesu karnego. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Tylmana”, (red. T. Grzegorzczak), Warszawa 2011, s. 263-276] oraz „Czynności operacyjno - rozpoznawcze i procesowe (na tle prawa polskiego i niemieckiego)” [w: Państwo i Prawo 2011, nr 11, s. 71-83] – ukazują modelowe różnice pomiędzy sposobami regulowania czynności operacyjnych i kształtowania ich relacji do procesu karnego w Niemczech i w Polsce;

Zagadnienia praktycznych aspektów wykorzystywania dowodów operacyjnych poruszałam w glosach:

- do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2007 r., I KZP 6/07 [Palestra 2008, nr 9-10] - dotyczy problemu wykorzystywania w procesie dowodu z nagrania pozyskanego podczas prawidłowo zarządzanej kontroli operacyjnej, tyle że wskazującego na przestępstwo inne niż to, w związku z którym została zarządzona;

- do wyroku z dnia 10 marca 2008 roku, III KK 30/08 [Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa 2009, nr 3, s. 99 – 104] - dotyczy problemu wprowadzania do procesu dowodu z nagrań uzyskanych w ramach podsłuchu.

III. Inne kierunki zainteresowań badawczych po uzyskaniu stopnia doktora

Po uzyskaniu stopnia doktora kierunki moich zainteresowań badawczych – oprócz tematyki czynności operacyjno – rozpoznawczych – koncentrowały się wokół 3 zasadniczych zagadnień: problematyki prawa tzw. administracyjno – karnego i jego relacji do powszechnego prawa karnego, problematyki przewlekłości procesu karnego oraz sposobów jej przeciwdziałania oraz problematyki funkcjonowania europejskiego nakazu aresztowania.

1/ Problematyka prawa administracyjno-karnego i jego relacji do powszechnego prawa karnego.

Zainteresowanie tą tematyką było pokłosiem prac badawczych prowadzonych w związku z przygotowaniem rozprawy doktorskiej. Efektem tych zainteresowań stała się monografia pt. „*Prawo administracyjno – karne*” (Kraków 2004) oraz artykuł opublikowany na łamach Państwa i Prawa pt. „*Prawo administracyjno – karne – czy nowa dziedzina prawa?*” (PiP 2004, z. 9, s. 3-16). Wskazana monografia stanowiła pierwsze tego typu opracowanie, ukazujące swego rodzaju ucieczkę ustawodawcy od tradycyjnej drogi represji karnej, na rzecz represji administracyjnej. Obejmowała oprócz analizy genezy tego zjawiska, analizy obowiązujących regulacji prawnych i orzecznictwa, analizy ponadnarodowego charakteru tego zjawiska w oparciu o przykłady francuski i niemiecki, także rozważania na temat zasadności i granic dopuszczalności wprowadzania sankcji administracyjno – karnych, rozważania odnośnie właściwego w świetle uwarunkowań konstytucyjnych i prawnomiędzynarodowych standardu proceduralnego dochodzenia tego rodzaju odpowiedzialności oraz postulaty *de lege ferenda*. Monografia ta stała się stałym punktem cytowań w orzecznictwie i literaturze poświęconym tego typu zagadnieniom. Zrekonstruowany zaś w niej model odpowiedzialności administracyjno – karnej na stałe

przywoływany bywa w orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego (tak między innymi w: uzasadnieniu wyroku TK z 26.01.2006, Sk 52/04, s. 5; uzasadnieniu postanowienia TK z 9.12.2008, P52/07, s. 10; uzasadnieniu wyroku TK z 10.12.2007, P 43/07, s. 14; uzasadnieniu wyroku TK z 15.01.2007, P 19/06, s. 8; uzasadnieniu wyroku TK z 7.07.2009, K 13/08, s. 22; uzasadnieniu wyroku TK z 14.10.2009, Kp 04/09, s. 40)

Wśród efektów moich naukowych zainteresowań prawem represyjnym sensu largo wymienić należy jeszcze jedno opracowanie, a to sprawozdanie na kolokwium przygotowawcze AIDP pt.: *„Principles of Criminal Procedure and their Application in Disciplinary Proceedings in Poland*, [we współautorstwie z S. Waltosiem, w: *XVII Congrès International de Droit Pénal. Colloque préparatoire. Section III. Les principes de procès pénal et leur mise en oeuvre dans les procédures disciplinaires, 20 – 25 septembre 2003, Santiago (Chile). Revue Internationale de Droit Pénal 2003, nr 3-4 , s. 1041 – 1061*]. Publikacja powyższa poświęcona była zasadom odpowiedzialności dyscyplinarnej w Polsce.

2. Problematyka przewlekłości postępowania karnego.

Moje zainteresowania tą tematyką znalazły wyraz w kilku publikacjach poruszających kolejno:

- kwestie czysto teoretyczne, dotyczące problemu istnienia i definiowania zasady szybkości w procesie karnym. Zagadnień tych dotyczy artykuł pt. *„Zasada szybkości postępowania w piśmiennictwie i orzecznictwie okresu Trzeciej Rzeczypospolitej”*, [opublikowany w: *„Zagubiona szybkość procesu karnego. Jak ją przywrócić?”* red. S. Waltoś, J. Czapska, Warszawa 2005, s. 188-212] oraz artykuł pt. *„Nauka prawa wobec problematyki szybkości postępowania karnego”* [opublikowany we współautorstwie z Sz. Majcherem, *Państwo i Prawo* z 2005, z. 8, s. 55-69].

- analizę dogmatyczną obowiązujących uregulowań sprzyjających powstawaniu przewlekłości postępowań w sprawach karnych oraz uregulowań mających temu przeciwdziałać. Temu zagadnieniu poświęcone zostało opracowanie pt. *„Przewlekłość procesu karnego w Polsce i środki jej zwalczania”*, [we współautorstwie z P. Hofmańskim, S. Waltosiem, (w:) *Zagubiona szybkość procesu karnego. Jak...*, s. 19-80];

- analizę empiryczną czynników sprzyjających powstawaniu przewlekłości postępowań sądowych. Tu wymienić należy artykuły pt. *„Sprawność postępowania sądowego w świetle badań empirycznych (po nowelizacji k.p.k. z 2003)”*, [we współautorstwie z W. Dadakiem, *Państwo i Prawo* z 2007, nr 9, s. 100-107] oraz *„Szybkość postępowania sądowego*

w świetle akt sądowych”, [we współautorstwie z W. Dadakiem, w: „Zagubiona szybkość procesu karnego. Światło w tunelu”, Kraków 2007, red. S. Waltoś, J. Czapska, s. 149-202];

- analizę funkcjonowania instytucji skargi na przewlekłość postępowania sądowego. Poświęcone temu zostały artykuły pt: „Skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki – znaczenie i zakres zastosowania w sprawach karnych”, [w: *Zagubiona szybkość procesu karnego. Jak...*, s. 232-255], „Ustawa o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez zbędnej zwłoki w świetle orzecznictwa i danych empirycznych”, [w: *Zagubiona szybkość procesu karnego. Światło ...*, s. 47-57] oraz glosy do uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z 21 września 2005, I KZP 24/05 [OSP 2006, z. 5, s. 261] i do postanowienia Sądu Najwyższego z 15 grudnia 2005, I KZP 44/05 [OSP 2006, z. 9, poz. 89]. Publikacje te zawierały krytyczną analizę uchwalonego i wprowadzonego w 2004 roku mechanizmu w postaci skargi na przewlekłość postępowań sądowych. Podniesione w nich uwagi zostały częściowo uwzględnione przez ustawodawcę w nowelizacji tej ustawy uchwalonej w roku 2009 (Dz. U. nr 61, poz. 498).

3/ Problematyka funkcjonowania instytucji europejskiego nakazu areszowania.

Wśród efektów tych zainteresowań wymienić należy raport pt. „*The European Arrest Warrant and its Implementation in the Member States of the European Union. Polish Report*”, (we współautorstwie z A. Górskim, P. Hofmańskim, A. Sakowiczem), artykuł pt. *Executing of the European Arrest Warrant (EAW) in Poland*’, [obydwa opublikowane w: *The European Arrest Warrant and its Implementation in the Member States of the European Union*, red. P. Hofmański, A. Górski, Warszawa 2008 r.] oraz rozdział pt. „*Wykonywanie europejskiego nakazu aresztowania*” [w: „*Europejski nakaz aresztowania w teorii i praktyce państw członkowskich Unii Europejskiej*”, red. P. Hofmański, Warszawa 2008, s. 140-190]. Rozdział ten zawierał prawnoporównawczą analizę sposobu implementacji oraz realizacji decyzji ramowej dotyczącej ENA w poszczególnych krajach członkowskich UE. Publikacje te stanowiły część szerszego projektu poświęconego instytucji europejskiego nakazu aresztowania realizowanego przez Katedrę Postępowania Karnego UJ przy udziale przedstawicieli innych państw członkowskich UE. Materiały i dane pozyskane podczas tego projektu oraz sporządzone analizy umieszczane były na platformie internetowej prowadzonej w j. angielskim przez Katedrę Postępowania Karnego UJ jako wspólne źródło informacji o funkcjonowaniu ENA.

4/ Inne zainteresowania naukowe

Prócz powyższych trzech bloków tematycznych, które składały się na zakres mojej naukowej aktywności po uzyskaniu stopnia naukowego doktora, wielokrotnie poświęcałam swoją uwagę innym zagadnieniom. Wymienić wśród nich należy artykuły: „*Dowód za 5 milionów euro*” [współautorstwo z E. Weigend, w: „*Węzłowe problemy procesu karnego...*”, s. 1033-1036], „*Nowe metody pozyskiwania dowodów, a prawo do prywatności*” [w: *Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych*, 2011, nr XV specjalny dedykowany dr E. Weigend, s. 293- 300], „*Kontrola osobista i przeglądanie zawartości bagaży, przeszukanie (przyczynek do kwestii racjonalności legislacji)*”, [Państwo i Prawo 2012, z. 3, s. 34-44], „*Tajemnica obrończa, a podsłuch procesowy i kontrola operacyjna*” [złożony do druku w *Palestrze*]. Artykuły powyższe dotyczą problematyki dowodów w procesie karnym.

W moim dorobku naukowym po uzyskaniu stopnia doktora mieszczą się także publikacje odnoszące się do pozycji i zakresu praw stron w procesie karnym. Są to:

- „*Prawo do obrony, a ochrona pokrzywdzonego przestępstwem – uwagi na tle art. 185a i standardów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*”, [współautorstwo z P. Hofmańskim, [w: *W kręgu prawa nieletnich. Księga pamiątkowa ku czci Profesor Marianny Korcył Wolskiej*, red. P. Hofmański, Wolters Kulwer 2009, s. 305 – 320],

- glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2004 r., III KK 278/04 dotycząca tajemnicy dziennikarskiej co do danych autora materiału prasowego oraz procesowych skutków samozwolnienia się od tej tajemnicy przez dziennikarza, [Państwo i Prawo z 2005, z. 12, s. 123- 128],

- glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2005 r. V KKN 59/05 dotycząca dopuszczalności badania w postępowaniu apelacyjnym od wyroku zaocznego kwestii przyczyn nieobecności oskarżonego na rozprawie przed sądem pierwszej instancji, mimo nieuwzględnienia sprzeciwu [Palestra 2006, z. 9 - 10, s. 288].

Zabierałam także głos w dyskusjach na temat prowadzonych prac legislacyjnych. Taki charakter w szczególności posiadają artykuły: „*Uwagi o projekcie ustawy z 22 grudnia 2005 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania karnego i niektórych innych ustaw*”, [Palestra 2006, nr 5 – 6, s. 195 – 199] oraz artykuł „*Kontradyktoryjność w procesie karnym - głos w dyskusji*” - [złożony do druku w *Księdze po konferencji naukowej, która miała miejsce w Łodzi w dniach 19-21.09.2011*]

Ostatni z zakresów moich zainteresowań badawczych wiąże się z problematyką mediacji oraz alternatywnych dróg rozstrzygnięcia sporów w sprawach karnych. Problematyce tej poświęcałam jak dotąd dwie publikacje, (w tym jedną zagraniczną), które oczekują na wydrukowanie.

IV. Udział w projektach badawczych

Po uzyskaniu tytułu doktora brałam udział w charakterze wykonawcy w trzech projektach naukowych finansowanych przez Komitet Badań Naukowych. Były to:

1/ Projekt nr 2 HO 2A 01725 pt. „Przewlekłość procesu karnego w Polsce i środki służące jego przyspieszaniu” (kierownik prof. dr hab. Stanisław Waltoś) . Projekt realizowany był w okresie 30.10.2003-29.03.2007

2/ Projekt nr 1 HO 2A02629 pt. „Europejski nakaz aresztowania i jego funkcjonowanie w Unii Europejskiej (kierownik projektu prof. dr hab. Piotr Hofmański), Projekt realizowany był w okresie 07.12.2005 – 06.04.2008

3/ Projekt nr NN 110130740 pt. „Alternatywne metody rozwiązywania sporów w polskim systemie prawnym – teoria i praktyka”, kierownik prof. dr hab. Krzysztof Płeszka; Projekt realizowany jest od 13.06.2011

V. Współpraca międzynarodowa

W lipcu 2003 r. odbyłam na Uniwersytecie Wiedeńskim w Institut für Strafrecht und Kriminologie tygodniowe stypendium ufundowane przez prof. Adama Zielińskiego. Stypendium wykorzystałam na uzupełnienie literatury potrzebnej do prac nad książką pt. Prawo administracyjno – karne;

W okresie od 01 października 2007 roku do 31 stycznia 2009 roku przebywałam na stypendium naukowym Fundacji Alexandra Humboldta, realizując projekt badawczy poświęcony problematyce operacyjnego pozyskiwania informacji i materiałów na cele procesu karnego. Miejscem realizacji projektu był Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht mieszczący się we Freiburgu Bryzgowijskim w Niemczech.

Formami współpracy międzynarodowej były także:

- prace w ramach projektu badawczego poświęconego problematyce europejskiego nakazu aresztowania i sposobów jego implementacji w poszczególnych państwach członkowskich UE;

- udział w organizacji polsko-niemieckiej debaty na temat "Zakazy dowodowe w polskim i niemieckim procesie sądowym (cywilnym i karnym) w dobie Unii Europejskiej. Teoria i praktyka". Kooperantami po stronie niemieckiej byli sędziowie Sądu Apelacyjnego (Oberlandesgericht) w Koblencji,

- nawiązanie współpracy z Zachodnioukraińskim Centrum Pojednania „Mediacja” oraz udział w V Międzynarodowym Forum Mediacyjnym we Lwowie,

VI. Udział w konferencjach naukowych

Brałam udział w licznych konferencjach krajowych oraz zagranicznych, w tym w charakterze referenta w konferencjach naukowych:

- „Szybkość postępowania karnego” (Kraków 5-6.04.2004 r.) – referat poświęcony tematyce mechanizmów zmierzających do upraszczania postępowań karnych;
- „Europejski nakaz aresztowania i jego implementacja w systemach państw członkowskich UE” (Kraków 10-12.11.2006 r.) – referat poświęcony problemom implementacji przepisów o wykonywaniu europejskich nakazów aresztowania kierowanych do Polski;
- Zjazd młodych naukowców AIDP (Warszawa, 04.2007) – referat poświęcony problematyce szybkości postępowania w świetle danych empirycznych;
- Zjazd stypendystów Fundacji Alexandra Humboldta (Marburg, 9-11.02.2008) – referat obejmujący przedstawienie i stan realizacji projektu badawczego na temat operacyjnego pozyskiwania informacji i materiałów na cele procesu karnego;
- Zakazy dowodowe w polskim i niemieckim procesie sądowym (cywilnym i karnym) w dobie Unii Europejskiej. Teoria i praktyka (Kraków, 14-16.04.2011) – referat poświęcony wykorzystywaniu dowodów pochodzących z działań operacyjnych w Niemczech i w Polsce;
- Skarga na przewlekłość postępowania karnego – dyskusja zorganizowana przez Helsińską Fundację Praw Człowieka (Warszawa, 11.05.2011 r.) – udział w panelu w charakterze referenta;
- II Krakowskie Forum Karnistyczne (Kraków 27.01.2012) – udział w charakterze referenta w panelu nt. wykorzystywanie w procesie karnym dowodów pozyskiwanych operacyjnie;
- „Alternatywne metody rozwiązywania sporów (ADR)” (Lwów, 24-25.05.2012r.) - referat poświęcony problematyce mediacji i porozumień procesowych w sprawach karnych w Polsce;

VII. Wybrane osiągnięcia dydaktyczne

Od momentu zatrudnienia na stanowisku adiunkta w Katedrze Postępowania Karnego UJ prowadziłam następujące zajęcia dydaktyczne:

- ćwiczenia z przedmiotu proces karny,
- proseminarium z przedmiotu proces karny,

- wykład z przedmiotu proces karny dla studentów studium zaocznego,
- wykład z przedmiotu postępowanie w sprawie nieletnich na tle
prawnoporównawczym (dla studentów studium dziennego oraz studium zaocznego).

Prowadziłam ponadto wykłady na studiach podyplomowych z Procesu karnego oraz z Prawa karnego materialnego i procesowego. Słuchaczami tych studiów podyplomowych byli sędziowie oraz prokuratorzy. Prowadziłam także wykłady na studium podyplomowym z Mediacji.

Dwukrotnie brałam udział – jako współautor - w opracowywaniu materiałów dydaktycznych. Efekty tych prac znalazły miejsce w książkach pt. „Proces karny. Kazusy” [red.: S. Waltoś, Warszawa 2001 r.] oraz „Proces karny. Kazusy i ćwiczenia” [red. P. Hofmański, K. Zgryzek, Wydanie I Warszawa 2010 r., Wydanie II Warszawa 2012 r.];

W 2006 roku zostałam uhonorowana przez studentów czytelników ogólnopolskiego czasopisma „Dlaczego” sympatycznym tytułem najlepszego wykładowcy akademickiego.

VIII. Inne

Jestem członkiem Societas Humboldtiana Polonorum.

W latach 2005 – 2007 r. brałam udział w pracach Ośrodka Badawczego Adwokatury opiniując projekty aktów prawnych.

Z racji moich naukowych osiągnięć wykonywałam także ekspertyzy prawne na rzecz podmiotów gospodarczych. Między innymi sporządzałam ekspertyzę na temat charakteru prawnego kar pieniężnych umieszczanych w przepisach administracyjnoprawnych na zamówienie międzynarodowej kancelarii prawnej.

